

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. BLS-401-00940

Den 7. september 2010

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 11. august 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 883 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Gjerskov (S).

Spørgsmål nr. 883 (alm. del)

Vil ministeren i samme fremstilling anføre eventuelle anbefalinger om overvågningsfrekvens og stationsantal fra de internationale fora IUCN, ICES, HELCOM og OSPAR samt vandrammedirektivet, havstrategi-direktivet og Natura 2000-direktiverne?

Svar

Spørgsmålet har været forelagt By- og Landskabsstyrelsen, der har oplyst følgende:

IUCN

IUCNs arbejdsprogram eller kongresresolutioner indeholder ikke anbefalinger om national overvågning herunder overvågningsfrekvens eller antal station.

ICES

ICES bidrager med tekniske anvisninger og indstillinger om de marine overvågningsprogrammets sammensætning. ICES udarbejder ikke retningslinjer for overvågningsfrekvens eller antal stationer.

HELCOM

HELCOMs overvågningsprogram (COMBINE) opererer med overvågning af hydrografi, næringsstofbelastning og biologiske forhold. Der sondres mellem:

- basis stationer, der skal besøges 1 gang årligt eller nogle få gange,
- intensiv stationer, der mindst skal besøges 12 gange årligt og
- stationer, der leverer data om miljøfarlige stoffer der typiske anvender prøvetagning 1 gang årligt.

HELCOM udarbejder ikke retningslinjer for antal og placering af stationer.

OSPAR

Udover parametre, der er omfattet af Vandrammedirektivet, fastsætter det obligatoriske overvågningsprogram OSPAR-CEMP forpligtelser til overvågning af PFAs (tetrafluoroethylen/perfluorvinyl ether), organotin og biologisk effekt i biota og sediment. Retningslinjer for overvågning omfatter årlige målinger af næringsstofindhold i vinterperioden og repræsentative målinger af alger i vækstsæson, vandplanter, iltindhold og bunddyr. OSPAR udarbejder ikke retningslinjer for antal og placering af stationer.

Vandrammedirektivet

Vandrammedirektivet opererer med tre typer overvågning: Kontrolovervågning, operationel overvågning og undersøgelsesovervågning.

Kontrolovervågning

Kontrolovervågningen skal udføres på vandområder, så der kan gives en vurdering af den generelle nationale tilstand for overfladevand og grundvandsforekomster.

Kontrolovervågningen udføres for hvert overvågningssted i mindst et år i vandplanperioden (dvs. en gang hvert 6. år). Følgende frekvenser gælder i kontrolovervågningsåret:

- Fysisk-kemiske kvalitetselementer (sigtedybde, temperatur, ilt, salinitet, næringstoffer, pH, andre forurenende stoffer): hver 3. måned.
- Stoffer på EU's liste over prioriterede stoffer: hver måned.
- Biologiske kvalitetselementer (fytoplankton, makroinvertebrater, fisk, vandplanter og bentiske alger): mindst en gang i kontrolovervågningsperioden.
- Hydromorfologiske kvalitetselementer (hydrologi og morfologi): mindst en gang i kontrolovervågningsperioden.

Det er dog tilladeligt at måle med mindre frekvens end de ovenfor angivne, hvis dette kan begrundes ud fra teknisk viden og ekspertvurdering.

Operationel overvågning

Den operationelle overvågning udføres med henblik på at identificere vandområder, som er i risiko for ikke at opfylde deres miljømål og at vurdere om iværksatte miljøforbedrende foranstaltninger har medført opfyldelse af de i vandplanerne fastsatte miljømål.

Den operationelle overvågning udføres kontinuert for hvert overvågningssted i vandplanperioden. Følgende frekvenser gælder i den operationelle overvågning:

- Biologiske kvalitetselementer: Fytoplankton (frekvens: hver 6. måned), bentiske alger + vandplanter (frekvens: hvert 3. år), makroinvertebrater (frekvens: hvert 3. år), fisk (frekvens: hvert 3. år).
- Hydromorfologiske kvalitetselementer: hydrologi (frekvens: hver måned), morfologi (frekvens: hvert 6. år).
- Fysisk-kemiske kvalitetselementer: sigtedybde, temperatur, ilt, salinitet, næringstoffer, surhedsgrad, andre forurenende stoffer (frekvens: alle hver 3. måned), prioriterede stoffer (frekvens: hver måned).

Fælles for kontrolovervågningen og den operationelle overvågning er, at frekvenserne skal vælges på en måde, så der opnås et acceptabelt pålideligheds- og præcisionsniveau. Det er således muligt at måle med mindre frekvens end retningslinjerne (dvs. sjældnere), hvis dette kan retfærdiggøres ud fra teknisk viden og ekspertvurdering.

Undersøgelsesovervågning

Undersøgelsesovervågning udføres ved gennemførelse af konkrete forskningsprojekter, hvor overvågningsfrekvens og antal stationer fastsættes specifikt for hvert projekt.

Havstrategi-direktivet

Havstrategirammedirektivet indeholder generelle bestemmelser om overvågning og fastsætter ikke specifikke retningsgivende niveauer for overvågningsfrekvens og antal stationer. Kommissionen arbejder i øjeblikket på at konkretisere direktivets indikatorer for god miljøtilstand, og i denne sammenhæng forventes der at blive fastlagt retningslinjer for hvilke måleparametre, der vil blive lagt særligt vægt på i det fremtidige arbejde med implementeringen af direktivet.

Habitatdirektivet

Habitatdirektivet og EU Kommissionens vejledning og rapporteringsformat omfatter ikke direkte krav til antal stationer og frekvenser, men har retningslinjer for om de indberettede data er gode, middel eller dårlige.

EU Kommissionen udarbejder vejledning og rapporteringsformat med krav til de data og den rapportering, som medlemslandene skal levere. Vejledningen tager udgangspunkt i direktivets krav om, at medlemslandene skal overvåge arter og naturtypers bevaringsstatus.

Fuglebeskyttelsesdirektivet

Fuglebeskyttelsesdirektivet indeholder ingen konkrete bestemmelser om overvågning, men krav om at medlemslandene sender EU Kommissionen oplysninger om f.eks. truede arter, beskrivelse af levesteder for trækfugle og i øvrigt prioriterer forskning med henblik på at beskytte, forvalte og udnytte fuglearterne. Rapporteringen til EU foregår hvert 3. år for så vidt angår de administrative bestemmelser, mens øvrige data fremsendes efter forespørgsel og i forbindelse med konkrete sager om overholdelse af direktivforpligtelserne.